

19. oktober 2010

Til finanskomiteen på Stortinget

STATSBUDSJETTET FOR 2011

Fyringsolje – lite skritt i riktig retning

- Det er gledelig at grunnavgiften på mineralolje økes med 8 øre/liter. Dette er en forsiktig start. For å fase ut fossil energibruk bør avgiftene på fyringsolje økes med ytterligere 150 øre/liter, slik at avgiftene kommer opp på svensk nivå. **Naturvernforbundet foreslår at avgiften økes gradvis, med ytterligere 50 øre/liter i 2011, og tilsvarende forhøyning i 2012 og 2012.**

Følg anbefalingene om energieffektivisering i bygg

- Internasjonalt pekes energieffektivisering ut som det viktigste klimatiltaket innen energisektoren. I rapporten "Krafftak for riktig kraftbruk" har vi identifisert tiltak som kan kutte Norges klimagassutslipp med om lag 10 mill. tonn CO₂-ekvivalenter i 2020 ved å bruke frigjort fornybar strøm til å erstatte fossil energi. Utslippskuttet tilsvarer de årlige utslippene fra 4 millioner privatbiler. I tillegg vil en kraftfull satsing på energieffektivisering gi tryggere strømforsyning i det meste av landet, muligheter for å bygge opp nye grønne arbeidsplasser, samt økt eksport av kraft.
- Det nytter. Strømforbruket i norske hjem har gått ned. Til tross for at vi har blitt flere og fått større hus, er ikke totalforbruket i husholdningene noe høyere nå enn for en del år siden. Vi kan gjøre enda mye mer. Bare i bygninger og industri kan vi innen 2020 spare 19 TWh, like mye som 30 Alta-kraftverk eller mer enn fire ganger så mye som det husholdningene i Oslo brukte av strøm i 2008.
- I den ferske rapporten "Energieffektivisering av bygg, en ambisiøs og realistisk tiltaksplan mot 2040", skrevet på oppdrag for Kommunal- og regionaldepartementet, skisseres virkemidler som kan redusere det totale energiforbruket i byggsektoren fra dagens 80 TWh i dag til 70 TWh i 2020 og 40 TWh i 2040.
- For å få realisert dette trengs det ifølge rapporten årlige tilskudd til energieffektivisering i bygg på 1,4 mrd. kroner fram til 2015, for deretter å øke til 2,1 mrd. kroner fram til 2020. Rapporten peker på at dette kan finansieres gjennom et påslag i elektrisitetsprisen på 2–3 øre/kWh. **Naturvernforbundet støtter dette og foreslår at påslaget i nettariffen for energieffektivisering økes med 2 øre/kWh i 2011.** Støttebeløpet vil komme husholdningene til gode i form av lavere energiforbruk.

Opphev fritaket for drivstoffavgifter for fiskeflåten

- Fiskeflåten slipper ut omtrent like mye CO₂ som fra innenriks norsk flytrafikk. Det er store fartøy som står for den desidert største andelen av fiskeflåtens utslipp. Fiskeflåten har fritak for drivstoffavgifter, som innebærer subsidiering av klimagassutslipp på i størrelsesorden 250 mill. kroner årlig.
- Naturvernforbundet foreslår at fritaket for drivstoffavgifter fjernes. Som kompensasjon kan fiskerfradraget økes ytterligere.

Stopp naturødeleggende subsidier!

- 2010 er naturmangfoldåret, og de internasjonale forhandlingene om en videreføring av biodiversitetskonvensjonen (CBD) startet i Japan i går. Der skal bl.a. naturødeleggende subsidier drøftes. Sannsynligvis utgjør disse i Norge mer enn 100 mill. kroner på årets budsjett.
- Eksempler på naturødeleggende subsidier er støtte til bygging av skogsbilveger og drift i ulendt terreng, skogreisning med fremmede arter.

Styrk øvrig naturmangfoldsatsing

- Miljøverndepartementets budsjett er "på stedet hvil", etter en god vekst i 2010. Her er det mulig med økning, særlig innenfor skogvern og gjennomføring av den nye naturmangfoldloven.
- Kystvakten mistet for et par år siden 2 av 4 fartøy i ytre kystvakt, som i hovedsak skulle tatt seg av fiskeroppsyn i Nordsjøen hvor fiskebestandene er på kritisk nivå. Nå kuttet det enda et skip, denne gang fra indre kystvakt, som har hovedansvar bl.a. for oppsyn av reglene for å bygge opp bestandene kysttorsk, ål og hummer, alle rødlistede arter. Kystvaktens skip er viktige også med tanke på oljeberedskap. Det siste forslaget tilsier en reduksjon fra 7 til 4 fartøy på 3 år.
- Naturvernforbundet ber om at det gjøres omprioriteringer på Forsvarsdepartementets budsjett slik at Kystvaktens innsats kan opprettholdes, noe som krever 12 mill. kroner ekstra til dette på 2011-budsjettet.

Omprioriter på Samferdselsdepartementets budsjett

- Det er positivt at midlene til vedlikehold av jernbanenettet øker. Men dette går dessverre ut over investeringene. Det er ikke satt av penger til Eidangerforbindelsen (nytt dobbeltspor Larvik–Porsgrunn). Og det er stor skuffelse over at den nye ruteplanen for Oslo-området, som skulle iverksettes i 2012, er utsatt. Togkundene holdes for narr.
- Etterslepet i jernbaneinvesteringene, sett i forhold til Jernbaneverkets handlingsprogram, er allerede på nesten 370 millioner kroner. Etterslepet øker til nesten 450 mill. kroner dersom det foreslåtte statsbudsjettet for 2011 blir vedtatt. Jernbanens investeringsbudsjett må økes slik at etterslepet i forhold til handlingsprogrammet tas igjen.
- Bevilgningene til samferdsel må speile miljøutfordringene og innfri nasjonale miljømål. Dagens store satsing på trafikk- og utslippsøkende motorveger strider mot dette. Med om lag 15 mrd. kroner i statlige midler til vegformål er det for oss uforståelig at bevilgningene til gangveger og sykkelveger ligger så langt etter løftene i NTP, med bare 230 mill. kroner i statlige midler.
- Økte bevilgninger til jernbane samt gangveger og sykkelveger bør finansieres gjennom tilvarende kutt i bevilgningene til motorvegutbygginger.
- Det er gledelig at bevilgningene til belønningsordningen for bedre kollektivtransport økes. Med en ytterligere opptrapping i 2012 og 2013 er det håp om at løftene fra Soria Moria 2 kan innfris.